

**«СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ:
СУТНІСТЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»**

**Матеріали
круглого столу 28-30 червня 2023 року**

Редакційна колегія:

Варналій З.С., д.е.н., проф. (заг. ред.); Медведкова Н.С., к.е.н., доц. (відп. секр.); Баженова О.В., д.е.н., проф.; Чеберяко О.В., д.істор.н., к.е.н., проф.; Микитюк О.П., к.е.н., доц.; Пампуха І.В., к.т.н., доц.; Плешакова Н.А., к.е.н., доц.; Толок І.В., к.пед.н., доц.; Федченко О.П., к.військ.н., с.н.с.

Соціальна безпека людини в умовах війни: сутність, особливості та шляхи забезпечення: матеріали круглого столу 28-30 червня 2023 р. / за заг. ред. проф. З.С. Варналія: Київ-Одеса, 2023. 90 с.

Збірник містить матеріали круглого столу, що проходив 28-30 червня 2023 року в Одеському національному економічному університеті, організаторами якого виступили кафедра фінансів економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка та кафедра фінансів Одеського національного економічного університету. Збірник охоплює наукові публікації за основними напрямками соціальної безпеки людини в умовах війни. Для науковців, викладачів, студентів, державних службовців, керівників суб'єктів господарювання, широкого кола читачів, які цікавляться актуальними проблемами соціальної безпеки людини.

Матеріали публікуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

Круглий стіл проводився в межах виконання проєкту НФД України «Нові геостратегічні загрози соціальної безпеки людини в умовах гібридної війни та шляхи їх запобігання» реєстраційний номер № 2021.01/0239.

Адреса редакційної колегії: 03022, м. Київ, вул. Васильківська, 90-а, кім. 410, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, економічний факультет, кафедра фінансів, тел. (044) 521-32-85, e-mail: kafedra_finance@ukr.net

ЗМІСТ

<i>Баженова Олена Володимирівна.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	5
<i>Бойда Світлана Василівна.</i> СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ПІДГРУНТЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.	8
<i>Бондаренко Сніжана Михайлівна.</i> СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ПРАЦІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ.	11
<i>Варналій Захарій Степанович.</i> ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ.	13
<i>Галушка Зоя Іванівна.</i> СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА СУСПІЛЬСТВА І ЛЮДИНИ: СКЛАДОВІ ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	17
<i>Гришнова Олена Антонівна, Харазішвілі Юрій Михайлович.</i> СТРУКТУРА СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ЇЇ ІНДИКАТОРИ.....	21
<i>Гурочкіна Вікторія Вікторівна.</i> ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ ДІАСПОРИ В ПОЛЬЩІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	25
<i>Діброва Олена Леонідівна.</i> ВБУДОВАНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПДФО У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	29
<i>Катамадзе Грігол Шалвович.</i> ФІСКАЛЬНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ.....	33
<i>Коваленко Вікторія Володимирівна.</i> МОНЕТАРНА СКЛАДОВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	38
<i>Курганська Елеонора Іванівна, Юрків Юлія Андріївна.</i> ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	41
<i>Логвіновська Світлана Іванівна.</i> ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	44

<i>Медведькова Наталія Сергіївна.</i> ЗАРУБІЖНІ ПРАКТИКИ РОЗВИТКУ СМАРТ-СІТІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ КРИЗ.....	47
<i>Микитюк Оксана Петрівна.</i> ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЗАГРОЗ СОЦІАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ЛЮДИНИ В МІКРО СЕРЕДОВИЩІ ПІДПРИЄМСТВА В ПЕРІОД КРИЗ.....	50
<i>Нікитенко Дмитро Валерійович.</i> СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА НА НАНОРІВНІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	52
<i>Новікова Ольга Федорівна.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ НА ЗАСАДАХ РЕЗІЛЬЄНОСТІ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ.....	55
<i>Олійник Олена Олександрівна.</i> МІГРАЦІЯ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СТІЙКІСТЬ БІЗНЕСУ.....	63
<i>Онищенко Світлана Володимирівна, Маслій Олександра Анатоліївна.</i> СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ, ЗАГРОЗИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	65
<i>Пампуха Ігор Володимирович, Федченко Олексій Петрович, Толок Ігор Вікторович.</i> OPERATIONS DASHBOARD FOR ARCGIS, ЯК ІНСТРУМЕНТ СТВОРЕННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ПАНЕЛЕЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ РЕГІОНІВ.....	67
<i>Підвальнюк Майя Васиївна.</i> СУТНІСТЬ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	71
<i>Плешакова Наталія Анатоліївна, Плешакова Олена Анатоліївна.</i> <u>ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ</u>	75
<i>Познанська Інна Володимирівна.</i> СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ В КОНТЕКСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	78
<i>Слатвінська Марина Олександрівна.</i> ФІНАНСОВІ ВАЖЕЛІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	81
<i>Чеберяко Оксана Вікторівна.</i> ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	85

Пампуха Ігор Володимирович
*кандидат технічних наук, доцент,
начальник науково-дослідного центру
Військовий інститут*

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Федченко Олексій Петрович
*кандидат військових наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник науково-дослідного центру
Військовий інститут*
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Толок Ігор Вікторович
*кандидат педагогічних наук, доцент,
Командування Сухопутних військ*

OPERATIONS DASHBOARD FOR ARCGIS, ЯК ІНСТРУМЕНТ СТВОРЕННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ПАНЕЛЕЙ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ РЕГІОНІВ ⁵

Вплив гібридної та повномасштабної війни росії проти нашої держави на соціальну безпеку українців потребує обґрунтування нових більш ефективних механізмів та інструментів її зміцнення. За умов гібридної та повномасштабної війни об'єктивно актуалізується необхідність моделювання та прогнозування геостратегічних загроз на соціальну безпеку людини задля відстеження тенденцій розвитку ситуації в середньо та довгостроковій перспективі, ідентифікації існуючих та потенційних викликів, ризиків і загроз, напрацювання та своєчасної реалізації превентивних заходів.

Зростаючі можливості використання перспективних інформаційних технологій для безпеки і сталого розвитку України змушують переглянути традиційні підходи щодо використання засобів та методів сумісного аналізу наявної інформації щодо соціально-економічного стану та розвитку країни в умовах ведення росією гібридної та повномасштабної війни проти нашої держави. При цьому органам державного управління всіх рівнів, які працюють для безпеки і сталого розвитку України, потрібен швидкий і простий доступ до точної і оновленої просторової інформації, яка необхідна для планування та аналізу соціально-економічних процесів та управління ними [1]. Необхідна просторова візуалізація даних у вигляді карт, знімків, зображень та інших графічних документів, поряд з географічною інформаційною системою для

⁵ Тези підготовлено в межах виконання проєкту НФД України «Нові геостратегічні загрози соціальної безпеки людини в умовах гібридної війни та шляхи їх запобігання» № 2021.01/0239

управління, аналізу і візуалізації даних і створення веб-просторових сервісів і додатків.

Необхідність оперативного прийняття рішень з урахуванням реальних просторово-часових факторів в умовах сучасної гібридної війни росії проти України, обумовлює залучення до аналізу ситуації нових інструментів з можливістю графічного представлення даних, що враховує як просторову прив'язку, так і спеціальні відомості – геоінформаційних систем [2].

З метою оптимізації процесів підтримки прийняття рішень та швидкого реагування на зміну вихідної обстановки при дослідженні соціально-економічного стану регіонів України в умовах війни з росією, пропонується до розгляду та використання сучасний геоінформаційний веб-додаток Operations Dashboard for ArcGIS, розроблений компанією Esri (США). Він дозволяє скомпонувати в єдиній інструментальній панелі карти, списки, діаграми, показники датчиків, різні індикатори та інші візуальні елементи в одному вікні веб-браузера та на основі сформованих комплексних спеціалізованих паспортів регіонів отримати відображення вичерпної наочної інформації, необхідної при прийнятті рішень. Більшість з цих елементів динамічно змінюються при зміні даних, підтримують фільтрацію даних, щоб на операційній панелі були представлені лише всі найважливіші та найактуальніші для особи, що приймає рішення, відомості. Різні типи візуалізації даних пов'язані один з одним і оновлюються в реальному часі, щоб забезпечити можливість відстеження подій і швидкоплинної зміни обстановки. Вхідні дані стають активною інформацією для конструктивних дій [3].

Цей веб-додаток доступний і зручний для масового перегляду, допомагає керівникам і аналітикам різних рівнів управління безперервно стежити за процесами, що відбуваються, оцінювати, що виконується в повній мірі і штатно, відповідно задуму, а що вимагає уваги і прийняття додаткових заходів.

Є кілька типів операційних панелей і областей їх застосування. Створення операційної панелі може знадобитися для наступного:

- перегляд в єдиному середовищі всіх даних, необхідних для прийняття зваженого інформованого рішення;

- необхідність відстеження найважливіших даних про поточні операції;

- необхідність переконання в тому, що всі ваші заходи зосереджені на досягненні однієї мети і забезпечуються оперативною інформацією в єдиному інформаційно-часовому просторі;

- створення підсумкового виду даних, що відображає всі найважливіші показники.

Операційні панелі можуть розроблятися як для контрольованих, так і для неконтрольованих сценаріїв. Неконтрольовані операційні панелі зазвичай відображаються на великих екранах операційних центрів і призначені для пасивного спостереження за показниками. Контрольовані операційні панелі зазвичай проглядаються на настільних комп'ютерах і планшетах, надаючи, як правило, більше можливостей для інтерактивної з ними взаємодії [4].

Нижче наводяться характеристики ефективної операційної панелі:

- концентрує увагу на найважливішому;
- показує на екрані з даними тільки найнеобхідніше;
- забезпечує розуміння того, що відбувається і відповідну швидку реакцію;
- чітко, ясно і без спотворень вказує показники досягнення мети.

Використання динамічних інструментальних панелей, створених в Operations Dashboard for ArcGIS, підвищує оперативність роботи органів державного управління всіх рівнів. Наприклад, в ситуаційних центрах, центрах швидкого реагування на надзвичайні ситуації, в логістичних службах, вони допомагають відстежувати і керувати найважливішими процесами діяльності при обліку ключових показників ефективності, які, без сумніву матимуть прямий вплив на ефективність прийняття виважених рішень [5].

Використання геоінформаційного веб-додатку Operations Dashboard for ArcGIS в системах підтримки прийняття рішень дозволить зменшити терміни отримання звітів і збільшити повноту наданої інформації. Наявність необхідної інформації та її узагальнення дозволить керівникам усіх рівнів зосередити свої зусилля на формуванні рішення, не витрачаючи значного часу на опрацювання великої кількості доступних різномірних даних, особливо в умовах війни та повоєнний час [6].

Система підтримки управлінських рішень на основі геоінформаційних технологій є важливим кроком у напрямку створення потужного і сучасного інструменту вирішення завдань, що дозволить суттєво зменшити час на прийняття рішень, знизити витрати по зберіганню та аналізу інформації, та підвищити ефективність роботи органів управління, що забезпечить сталий розвиток нашої держави в умовах повномасштабної війни росії проти України.

Список використаних джерел

1. Усаченко О. Розвиток системи базових механізмів державного управління як предмет дослідження // Актуальні проблеми державного управління. 2017. Вип. 3. С. 135-140.

2. Герасимов Б.М. Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень : навч. посіб. / Б. М. Герасимов, В. М. Локазюк, О.Г. Оксіюк, О. В. Поморова ; Європ. університет. Київ, 2007. 335 с.

3. Давидюк О.О. Соціальна безпека: проблеми теоретичного аналізу та побудови системи показників. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.cpsr.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=12:2010-06-10-20-35-51&catid=16:2010-06-10-20-23-45&Itemid=23.

4. Bern Szukalski. What's new in ArcGIS Online (April 2021). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.esri.com/arcgis-blog/products/arcgis-online/announcements/whats-newarcgis-online-april-2021/>.

5. Рак Т.Є. Інформаційні і системні технології структуризації ієрархічних систем для забезпечення підтримки рішень при ліквідації надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс] / Т.Є. Рак, Р.Л. Ткачук, Л.С.

Сікора [та ін.] // Моделювання та інформаційної технології : зб. наук. праць. Київ, 2013. Вип. 68. С. 151–170.

6. Варналій З.С. Загрози та безпекові пріоритети розвитку продуктивної спроможності регіонів України в умовах війни та повоєнний час // Імперативи та безпекові пріоритети збереження і розвитку продуктивної спроможності регіонів України в умовах війни: збірник тез доповідей дискусійної платформи / за заг. ред. д.е.н., проф. Шульц С.Л., д.е.н., проф. А.І. Мокія. Львів. 2022. С.9-13.